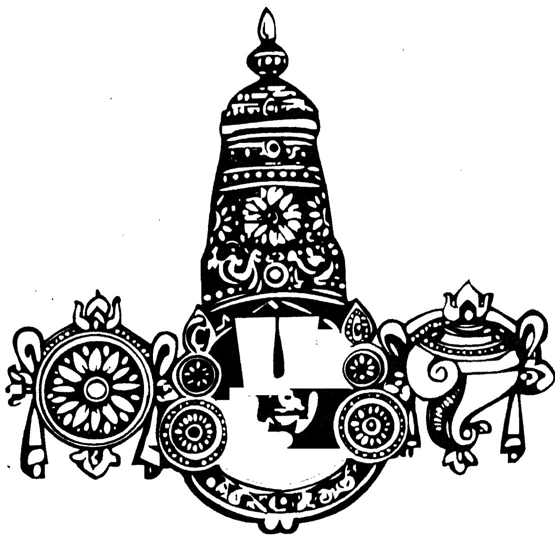

వంశీస్వరాలు

1,2 భాగాలు

రచన :

నడకుదురు రాధాకృష్ణకవి

వంశీస్వరాలు

1,2 భాగములు

ప్రథమ ముద్రణ :

ప్రమాధినామ సంవత్సరం - 1999 జూన్

ప్రతులు : 1000

మూల్యము : రు. **35-00**

ప్రతులకు - మురళీ ప్రచురణ :

యన్. బాబూరావు
రామనగర్ 2వ లైను
అవ్వమ్మబావి, బళ్ళారి - 583 103.
☎ 72845

వెంట్రప్రగడ సుదర్శనశర్మ (ఆర్.టి.సి.)
రామస్వామిపేట న్యూ కాలని,
తెనాలి - 522 201.

ముద్రణ :
వాసవి ప్రింటర్స్
గాంధీచౌక్, తెనాలి.
☎ 28099

డి.టి.పి. :
సాయిరాం గ్రాఫిక్స్
మెయిన్‌రోడ్, తెనాలి.

అంకితము

ఈ సంకీర్తనా గ్రంథమును
ఉత్తమ సాహిత్యముగ గుర్తించి
మతసంబంధ గ్రంథముద్రణకు అందించు
ఆర్థిక సహాయము తిరుమల
తిరుపతి దేవస్థానమువారు అందించినారు.

రసస్పందన

స్వామి సర్వేశ్వరానంద
బొమ్మక్కపల్లి

రమ్యము. రమ్యాతిరమ్యము. రమణీయమైన వచోవిభవము. మధుమధురరవళిని మురళిలో మ్రోయించి జగతిని పులకితంచేసే వేణుమాధవుని పదవిన్యాసము నర్తనకౌత్సుకము స్వరతరంగభంగిమలు మహోత్తుంగతరంగాలై యమునానదీ పులినతటియందలి శరత్కాల పండువెన్నెలరాత్రిని పరమానందంగా పరవశింపజేసిన "వంశీస్వరాలు" నిజజీవిత మకరందాలుగ రసస్ఫూరిత చిద్రూపవృత్తిచే రచించిన నీ కృతిగేయములు మనస్సుకు మత్తుగొల్పుతూ మరిమరి ఆపాట (కృతి) నీ మాటల్లో ఊటలు వూరించు రసరాగతాలిమలో తాళనృత్యలయల సంతరించి సర్వుల ఆనందకరము చేయాలని ఆశించు మీ

స్వామి సర్వేశ్వరానంద

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీదేవస్థానం

బొమ్మక్కపల్లి

అనంతపురం జిల్లా

వంశీ మాధుర్యం

దేవకీవసుదేవుల గర్భ అమృతరసాలఫలం, మధురాతి మధుర దివ్య సుందర రూపం, పురుషానందకరమోహన సురూపం, గోగోపగోపీకమలనయనానందకర హాసం, నందయశోదాప్రేమామృతమధురమందారం భక్తమునిజనగణహృదయ సందీపితదీపం, భారతభారతీప్రతిష్ఠావివర్ధితతేజం, పరమార్థతత్త్వ పరివ్యాపితకర్మపరిపోషితనామం, సమస్త జీవమనః పద్మ భాసితగోలోకారవిందం, రాధామానసవాసనా విలసితమాధవం, శ్రీకృష్ణాభిరామం నామం ఎంత మధురం.

ఆ రూపమాధుర్యమును గూర్చి ఎంత చదివినా, ఎంత వినినా, ఎంత పాడినా, ఎంత ఆరాధించినా, ఎంత వ్రాసినా, నిరంతరధ్యాననిమగ్నమయినా అతని కోసం విలపించినా, ఆక్రోశించినా పారవశ్యాన్ని పొందినా తృప్తి కలుగదు.

వ్యాస శుకశౌనకాది తత్త్వజ్ఞానులు నిరంతరం తపోనిష్ఠాగరిష్ఠులయి నందనందనుని యశోదాకృష్ణుని సన్నిధానంలో గడిపినా శాశ్వతానందం లభించువరకు సనాతనుని విడువలేదు. క్షణమైనను మరువలేదు.

ఆ శాశ్వత సత్యాన్ని ఆ అనంతధర్మాన్ని చేరుకొనుటకోసమే ఈ ఆవేదనాంతర్మథిత యమునాతరంగకథిత రాధాహృదయనర్తిత వంశీస్వరాలు.

పుణ్యభూమి అయిన భరతభూమి పదునాలుగు భువనాలకు ఆరాధ్యం. ఎందుకంటే పరమాత్మ ఇచ్చట ప్రతియుగంలో ధర్మరక్షణార్థం జన్మించాడు. పరిపూర్ణ జీవితఫల మయిన పరమార్థాన్ని అన్ని లోకాలకు అందించాడు. అందుకే.

ఆధ్యాత్మికసారం విశ్వవ్యాప్తం గావించిన పుణ్యపురుషులను కన్న పవిత్రదేశం భారతదేశం. ఎందరో మహాపురుషులు ప్రభవించి ధర్మరక్షణ కావించిన కాశ్యపీఖండం (ఇది) భరతఖండం.

ద్వాపరంలో జన్మించిన నందకిశోరుడు కాదు ఆనందకిశోరుడు విశ్వమును శాంతిమయం ధర్మమయం చేశాడు. మురళీలోలుడు విహరించిన భరతభూమి పావన బృందావనమై వేదాంతశాస్త్రమునకే పుణ్యస్థల మయింది.

బృందావనంలో గోపికలు గోపాలురు గోవులు వృక్షములు ఒకటేమిటి అణువణువు గోవిందనామస్మరణతో పులకించి సర్వం బాలకృష్ణుని రూపంగా పరిణామం చెందింది. మధుర ప్రేమామృతంతో గోపికల హృదయాలను రసమయం చేసిన బాల

గోపాలుని మధురస్మృతులతో బృందావనం రససించితమైంది. బాల్యక్రీడలతో రాగరంజితమై వెలిగింది.

నందనందనుని దివ్యానురాగంతో బృందావనంలో అణువణువు సత్యసనాతన చైతన్య కాంతిపుంజ మయి కమనీయ మృదుమధురహృదయాలను కదలించి పాషాణ హృదయులను గూడ కరగించి వేసింది. అక్కడ రాళ్ళు సంభాషిస్తాయి. పాదపములు కథలు చెబుతాయి. మందమారుతం సంగీతం పాడుతుంది. యమునాతరంగాలు మృదంగధ్వానాలు వినిపిస్తాయి. యమునాతీరనికుంజాలు మురళీమోహనుని వంశీగాన గంధసుగంధాలు గుబాళిస్తాయి.

అట్టి పావన పుణ్యప్రదేశంలో రాధ కృష్ణుని నిరీక్షణలో సర్వాన్ని మఱచి శ్రీకృష్ణ సేవకై పరితపిస్తూంటుంది. అటువంటి పుణ్య ప్రదేశం బృందావనం అంటే తులసీవనం. కృష్ణునకు అత్యంతప్రీతిపాత్రం. అచ్చట ఈనాటికి కూడ కృష్ణస్వామి వంశీస్వరాలు అనురాగపూర్ణమయి ప్రశాంతసమయాల్లో వినిపిస్తూంటాయని అచ్చటి పరమభక్త శిఖామణుల వచనామృతం.

ఆ మురళీగానం అమరసుధాసారాన్ని మించిన మాధురీగుణ భూయిష్టం. అది సర్వకాలములయందు ప్రవహించు గంగాప్రవాహం. అది భక్తులకు మాత్రం బృందలో వినిపిస్తుంది. అది విన్న ప్రతిమానవహృదయం బృందావనం అవుతుంది. సప్తస్వర సంభూతం అయిన ఆ దివ్యనాదం ఆనందలోకంలో నిలుపుతుంది. అదే ప్రణవంతో కూడిన ప్రణయనాదమై ప్రశాంతిధామంలో చేరుస్తుంది.

ప్రణవధ్వాన మనే వంశీరావాలు వినగానే అరిషడ్వర్గాలనే మయూరాలు తమతమ పనులు వదలివేస్తాయి. మమతాభిమానాలనే గోవులు అనిమేషస్థితిని పొందుతాయి. చంచలమైన మనస్సనే కోతి నిశ్చలత్వాన్ని పొందుతుంది. ఆశలనే వత్సములు దుగ్ధమను ఇంద్రియసుఖాలకు దూరమవుతాయి. కామవాసనలనే యమునాతరంగాలు చలన రహితాలై పోతాయి. ద్వంద్వాలకు అతీతంగా వాసనల జయించి అరివర్గాలకు దూరమై స్వపరములను ఛేదించి పురుషార్థములను అధిగమించి అహంకారం అను ఓడను పగులగొట్టి ఆత్మజ్ఞానమును పొంది పరమాత్మకు సమీపమై ఆనందానుభూతితో స్వస్థానము చేరుకొని నిర్మలానందదుగ్ధపారావారంలో "అహంబ్రహ్మాస్మి" అనుకొంటారు.

అజ్ఞానం నశించి కర్మబంధాలు విడిపోయి ఆత్మ అనే గోపిక పరమాత్మ అనే బాలముకుందునితో హృదయ బృందావనంలో వంశీస్వరాలు పానం చేస్తూ లయించి

పోతుంది. ఆ స్థితిని ఆ తాదాత్మ్యమును పొందటానికి భూమికి వచ్చిన రాధామాయి మాయాధీనం కాక కృష్ణస్వామిని కలియుటకు చేయు ప్రయత్నం, కృష్ణస్వామిని సేవించుటకు చేయు నిరీక్షణ, నందనందనుని కాంచ పడు తాపత్రయం, నవనీతచోరుని ముఖారవిందసందర్శనకై పొందు తపన, ఆధ్యాత్మిక పురుషునకై కావించు అన్వేషణ ఈ గేయములలో (కూర్చబడ్డాయి) తొణికిసలాడాయి.

జ్యోతులకు పరంజ్యోతి యగు పీతాంబరుని కోసం ఆవేదనతో రాధ ఆడుతూ పాడుతూ వగతో ఎదురుతెన్నులు చూస్తూంది. యశోదానందనునికోసం, దేవకీగర్భ సంజాత రసస్వరూపుని కోసం, జ్ఞానులలోప్రధమగణ్యుడగు ఆ అనంతునికోసం రాధ రసరంజితంగా గానం చేస్తూ అంటుంది "దారిచూపరా!" కృతిలో.

"ఓ కన్న! నీకన్న నాకెన్న లేరురా?
రాకున్న అన్నన్న శ్వాసన్న తీయరా
లేకున్న మీయమ్మ యశోదకే చెప్పనా!
వినకున్న కన్నమ్మ దేవకికే తెల్పనా?"

అని దీనాతిదీనంగా విలపిస్తూంటే హృదయంతో చూచిన వారికి ఆవేదన కలుగకపోదు. రసజ్ఞులు రసానందంతో పరమార్థానుభూతిలో మునిగితే, సామాన్యులు సాహిత్యానుభూతి పొందితే, జ్ఞానులు రసస్ఫూరిత చిద్రూపవృత్తిలో సంలగ్నులౌతారు.

నల్లనయ్య అనే కృతిలో "ఏది బంధము ఏది మోక్షము? ఏది శూన్యము ఏది పూర్ణము?" తెలియజేయవలసిందంటూ పురుషోత్తముని నిలువరించే ప్రశ్నలు అడుగుతూ వుంది.

'అధరసుధ'లో

"భక్త సులభుని భజన లోన
ముక్తి పథమున మునుగ వలెను
మనిసి బ్రతుకు మాయ మయిన
అనద నగుచు అడల జాల" అని

'శాశ్వత నిద్ర'లో

"పాపపుణ్యములు తెలియలేనురా
చీకటి తెరలను చెనకి కావరా" అంటూ

'వెలుగునీది' లో

"జీవుల యందలి జీవము నీవు
జగతిని ప్రోచే స్వామివి నీవు" అని

కృష్ణపరమాత్మ సర్వవ్యాపకత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది రాధ.

'లల్లరా' అనే పాటలో

"నాదబ్రహ్మము వేదబ్రహ్మము
నీవు నీవని నిలచి మ్రొక్కగ" అని అడుగడుగునా ఈ ప్రథమ

భాగములోని నలుబది అయిదు పాటల్లో శోకిస్తుంది ప్రార్ధిస్తుంది అనునయిస్తుంది.

కవి హృదయం రాధయిందో, రాధ కవిలో ప్రవేశించిందో తెలియదు.

రాగం కృష్ణుడయిన రావం రాధ అయింది. ప్రేమ రాధ అయితే సర్వవ్యాపకుడు దేవకీనందను డయ్యాడు.

'వంశీస్వరాలు' ప్రథమభాగం చూచి పాటలను విని ఆనందానుభూతితో స్పందించి 'రసస్పందన' అను అమృతమయ మగు రసరంజిత వాక్యములు ఆత్మానందంతో రచించి యిచ్చిన శ్రీశ్రీశ్రీ స్వామి సర్వేశ్వరానందగారికి నమస్సుమములు అందించుచున్నాను.

ఈ కృతికన్యను భావచిత్రాలంకారములతో అలంకరించిన చిత్రకళావిశారద, బ్రా॥వే॥ పణితపు నాగేశ్వరరావుగారు వారి తనయ చి॥ల॥సౌ॥ గుంటముక్కల విజయగారలకు హృదయపూర్వక నమస్సులు.

ఈ గ్రంథమును చక్కగా ముద్రించిన వాసవి ప్రింటర్స్, గాంధీచౌక్, తెనాలి, ప్రొ॥ లయన్ శ్రీ బి. సాంబశివరావుగారికి అభినందనలు.

నాకు ఈ కార్యక్రమంలో అన్నివిధముల సహాయ సహకారములందించుచున్న నా సోదరి, బావగారలయిన చి॥ల॥సౌ॥ వెంట్రప్రగడ రాజ్యలక్ష్మి, సుదర్శన శర్మలకు కృతజ్ఞతలు అందించుచున్నాను.

ప్రమాధినామ సంవత్సర వైశాఖము
ది. 31-5-1999

రచయిత
నడకుదురు రాధాకృష్ణకవి

ధరావాసం

యదువంశోద్భవ! నందనందన! రాధాహృదయనివాసా! దేవగణపూజిత పాదపద్మ! గోపాలిత హృదయ! కృష్ణా!

నీ మమతానురాగము చిఱునవ్వులు నీ మృదుమధుర వచస్సులు అనితర సాధ్యములు. నీ చూపుల సొగసులు మురళీరాగాలు మరువకున్నాను. నీవలన దుఃఖము శమించింది. నీ స్నేహవాత్సల్యములను తలంచుచు ఈలోకమున ఎంతకాలము జీవించ వలయును. అభాగ్యనగు నాకు ముక్తి యెప్పుడు? అంటూంది రాధమ్మ.

పల్లవి॥ నందకిశోరా! యదునందనా!
వందితరాధా! హృదిస్పందనా!

అను॥ పూజిత సురగణ కృతవందనా!
రాజితగోగణ హితకుందనా! ॥నంద॥

చరణం॥ నవ్వుల పువ్వులు మోమున
చిరునవ్వుల జల్లులు లోకాన
విరిసిన వలపులు డెందాన
తలవని తలపులు భావాన ॥నంద॥
పెదవుల బాసలు మరువమురా
మనసున మమతలు నిత్యమురా
కలువల కన్నులు కాంచనురా
చెరగని ముద్రలు సత్యమురా. ॥నంద॥
వేణువు పలికిన మృదునాదాలు
మదిలో వీచెను చల్లని గాలులు
ఎదలో నిండెను జాజుల పూజలు
వేదన మిగిలెను గుండెల లోతుల . ॥నంద॥
ఎన్నాళ్ళీ తీయని స్నేహం
ఎన్నేళ్ళీ ధరలో వాసం. ॥నంద॥

అభేదము

దేవకీగర్భ జననం. యశోదా భవనవర్ధనం. పూతన హననం బృందావన విహారం చేసినవాడవు.

గోకుల మందలి గోపికలను రాసక్రీడలో తన్మయుల గావించి కాళియుని గర్వ మణచిన కన్నయ్య! చద్దిముద్దలు మట్టిబెడ్డలు తినిన నిన్ను వెన్నదొంగ వన్న నమ్మ జాలను. నీ బాల్యక్రీడల వర్ణింపలేను. నిన్ను కొలువ అగుపించవు. నిన్ను మఱచుట సాధ్యముగాదు.

నన్ను నీలో లయము చేసికొన్న బాధలు లేనిదాన నగుదును. అని విలపిస్తూంది రాధ.

పల్లవి॥ దేవకిపుత్ర యశోదనేత్ర!
బృందావనకుంజ చిత్రచరిత్ర!

అను॥ పూతన నెఱిగిన పరమపవిత్ర!
మాయను నణచిన గుణలవిత్ర! ॥దేవ॥

చరణం॥ దేవకి కంట యశోద యింట
విరిసితి వంట లోకము పంట
గోకుల మంట నివాస ముంట
మురిసితి వంట వేణువు వెంట. ॥దేవ॥

గోపిక లంతా రాసము లోన
సర్వము మఱచి నాట్యము సేయ
కాళియు దలసి గర్వము విడువ
జ్ఞానము ప్రాణము తెలియ జేసిన. ॥దేవ॥

బాల్యక్రీడల నేమని కొల్తుర
వెన్నదొంగ వన నమ్మ లేనుర
చద్ది ముద్దలు మట్టిగడ్డలు
సమముగ మ్రింగి విశ్వము చూపిన. ॥దేవ॥

కొలువ లేనుర
మరువ జాలర
నీలో లయమై మురియ నీయర. ॥దేవ॥

మంగళధాముడు

సారసనేత్ర! సత్యజ్ఞాత! శ్రీప్రదాత! కోమలశరీర! పదములకు లభించవు. మర్మములు తెలుపవు.

ధర్మస్థాపకుడవైన నీవు కర్మబోధతో పుణ్యభూమి భరతభూమికి జీవము పోసిన మోహనరూపుడవు. నమ్మిన వారిని మోసము చేయని కరుణారూపమవు. కామిత బంధుడవు. నిన్ను సేవించు భక్తులపాలికి మృదుహృదయుడవు.

జగతిని సంస్కృతిని రక్షసేయు లీలా పురుషుడవు. వేద పురుషుడవు. రాగరూపుడవు నీ వంది రాధ.

పల్లవి॥ పదముల కందని పావన చరితుడు
మాధవదేవుడు మర్మము చెప్పడు

అను॥ సత్యము తెలిసిన సారసనేత్రుడు
సిరులను నిచ్చెడి కోమల గాత్రుడు. ॥పదము॥

చరణం॥ ధర్మము నిలిపిన కర్మము తెలిపిన
లోకము లేలిన రాగము పంచిన
భారతభూమికి జీవ మొసంగిన
మోహన రూపుడు మాధవుడు. ॥పదము॥

నమ్మిన వారిని వంచన చేయని
కరుణాసింధువు కామితబంధువు
సేవిత సేవక పేశల హృదయుడు
మంగళధాముడు మాధవుడు. ॥పదము॥

మయూర పింఛుడు మానితవేషుడు
సంస్కృతిపోషిత సరసిజ నేత్రుడు
జగతిని ప్రోచెడు లీలాపురుషుడు
తగవుల దీర్చెడు మాధవుడు. ॥పదము॥

వేద పురుషుడు
రాగ పురుషుడు
అతడే అతడే. ॥పదము॥